

دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده ها و دانشگاه های علوم پزشکی کشور

به همین منظور در جهت تحقق، شان و حرمت محیط های علمی، آموزشی-پژوهشی، صیانت از کرامت انسانی و شان دانشجو و خدمت رسانی مناسب، ضمن افزایش اعتماد و اطمینان بیمار به محیط های آموزشی و درمانی، ایجاد حس احترام، آرامش و راحتی بیماران، ارتقای سلامت روانی دانشگاهیان، بیماران و مراجعین بیمارستانی و گروه های مختلف دانشجویی، به استناد بند الف ماده ی ۳ فصل اول قانون برنامه ی پنج ساله ی پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، استانداردهای حقوق گیرنده ی خدمت و همراه وی و مصوب جلسه ۱۹۸ شورای انقلاب فرهنگی مورخه ۱۳۸۹/۰۳/۱۸ در خصوص مصادیق پوشش (مجاز و غیر مجاز) ویژه ی دانشجویان که در تبیین تبصره ۳/ ماده ۶ آیین نامه انضباطی دانشجویان (مصوب جلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۴/۰۶/۱۴) تدوین شده است. (آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده ها و دانشگاه های علوم پزشکی کشور) تصویب می شود، لذا پس از مطالعه دقیق و توجیه کامل آیین نامه و شیوه نامه آن، ملزم به رعایت آن هستید.

ماده ۲- تعاریف کلی

به منظور تکمیل تعاریف ماده ۱ آیین نامه، موارد ذیل به این شرح تعریف می شوند:

۲-۱ دانشجو: فردی است که از طریق ضوابط موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاهها پذیرفته شده، ثبت نام نموده و در حال گذراندن سنوات آموزشی است.

۲-۲ دانشجوی بالینی: به دانشجویی اطلاق می گردد که تحت آموزش در محیط بهداشتی درمانی قرار دارد.

۲-۳ محیط های بهداشتی درمانی: به محیطهایی اطلاق می گردد که دانشجوی بالینی در آن به امور درمان بیماران و آموزش بهداشت در دو حوزه علمی و نظری می پردازد که شامل بخش های بیمارستانی، مراکز بهداشتی درمانی، درمانگاه ها، آزمایشگاه ها، داروخانه ها، مراکز تصویر برداری، مراکز مشاوره و ... است.

۲-۴ فضاهای دانشگاهی: به پردیس دانشگاهها، دانشکده ها و محیطهای خوابگاهی اطلاق می گردد.

۲-۵ محیط های آموزشی پژوهشی: محیطی است که هر فرد در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیتهای آموزشی و پژوهشی است.

تبصره: دانشجویان در تمامی محیطهای آموزشی پژوهشی، درمانی و بهداشتی، فضاهای دانشگاهی، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، مراکز کار آموزی و کار ورزی و محیطهای فرهنگی، ورزشی، تفریحی، مکان های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی وابسته و غیر وابسته به دانشگاه که تحت عنوان دانشجو، شرکت دارند؛ مشمول قوانین آیین نامه و شیوه نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور می گردند.

۲-۶ رفتار حرفه ای: به تمامی اعمال و گفتاری گفته می شود که از فرد در جایگاه شغلی وی انتظار می رود.

۲-۷ پوشش حرفه ای: به لباسی گفته می شود که فرد در حرفه خاص خود، ملزم به پوشیدن آن است.

۲-۸ شئون دانشجویی: به تمامی رفتار، پوشش و ظاهر دانشجو گفته می شود که نشان دهنده ی دانش، آگاهی، صراحت و شجاعت همراه با ادب و تدبیر، سادگی، پاکیزگی، وقت شناسی، نظم و ترتیب و تلاشگری او در عرصه علم و فن آوری است.

۲-۹ شئون اسلامی: به تمامی قوانین اسلامی گفته می شود که در نص صریح قرآن، فقه اسلامی و آراء اکثریت مراجع تقلید آمده است.
۲-۱۰ دوره تحصیلی: به هر نیمسال تحصیلی اطلاق می گردد.

ماده ۳- رفتار حرفه ای

الف- الزامات کلی دانشجویان در محیط های آموزشی پژوهشی:

۳-۱ دانشجویان باید از ایجاد هر گونه اخلاق به هنگام تدریس خودداری نمایند؛ مصادیق اخلاق در هنگام تدریس مانند:

۳-۱-۱ ورود به کلاس بعد از استاد

۳-۱-۲ خوردن و آشامیدن

۳-۱-۳ بلند صحبت کردن، خندیدن و ایجاد سر و صدا

۳-۱-۴ استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری

۳-۲ دانشجویان باید از اعمال و رفتار خلاف شئون اسلامی، دانشجویی و اخلاق حرفه ای خودداری نمایند، مصادیق آن مانند:

۳-۲-۱ عدم رعایت ادب و احترام، فروتنی، اخلاق و آداب اسلامی متناسب با شأن یک فرد دانشگاهی

۳-۲-۲ توهین و تمسخر زبانی و رفتاری، مشاجره و پرخاشگری

۳-۲-۳ عدم رعایت حقوق دیگران

۳-۲-۴ مصرف هر نوع محصول دخانی یا مخدر

۳-۲-۵ استفاده از هر نوع دارو و یا ماده ای که باعث غیرعادی جلوه نمودن حرکات و گفتار دانشجو شود.

۳-۳ دانشجویان باید ملزم ب حفاظت و استفاده صحیح از امکانات، تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار باشند مصادیق آن مانند:

۳-۳-۱ دانشجویان بدون هماهنگی مسئول مربوطه، مجاز به استفاده از تجهیزات نخواهند بود.

۳-۳-۲ باید به علائم هشداردهنده و راهنمای استفاده از وسایل در محیط توجه نمایند.

۳-۳-۳ استفاده از امکانات و تجهیزات برای مصارف شخصی و یا به نفع احزاب و گروههای غیر مجاز، ممنوع میباشد.

۳-۳-۴ ایراد خسارت به اموال موجود در فضاهای دانشگاهی و محیطهای بهداشتی درمانی یا سایر اموال بیت المال مجاز نمیشد.

ب- الزامات دانشجوی بالینی

دانشجویان می باید علاوه بر مراعات موارد بند الف به منظور رعایت استاندارد های حقوق گیرنده خدمت و همراه وی، متن مصوب را مطالعه و به آن عمل نمایند.

۳-۱ رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف ماده ۳ این شیوه نامه برای دانشجویان بالینی الزامی است.

۳-۲ دانشجویان باید به منظور رعایت استانداردهای حقوق خدمات گیرندگان و همراهان وی متون مصوب اخلاق پزشکی را مطالعه و به آن عمل نمایند.

۳-۳ از آن جایی که رعایت حریم شخصی و آرامش روحی بیمار در هر شرایطی برای دانشجویان الزامی است ، لذا باید سعی نمایند قبل از معاینه ، آزمایش و یا تهیه شرح حال ، رضایت بیمار را اخذ نمایند.

۴-۳ دانشجویان در صورتی که دستورالعملی را به ضرر بیمار و یا ناقض مقررات بالینی و ایمنی ببینند باید در ابتدا آن را با مسئول ارشد بالینی در میان بگذارند.

۵-۳ هنگام معاینه باید حریم خصوصی بیماران رعایت شود.

۶-۳ دانشجویان باید به حقوق بیماران در رابطه با انتخاب درمانگر و روش درمانی در موارد غیر اورژانس احترام بگذارند.

۷-۳ دانشجویان باید به مذهب و فرهنگ بیماران احترام بگذارند.

۸-۳ دانشجویان نباید از موقعیت بیماران و یا خانواده های آنان سوء استفاده نمایند.

۹-۳ دانشجویان باید اسرار بیماران را حفظ نمایند.

۱۰-۳ دانشجو باید در حین انجام وظیفه در محیطهای بهداشتی درمانی ، کارت شناسایی خود را به همراه داشته باشد.

۱۱-۳ خوردن و آشامیدن و استفاده از تلفن همراه بر بالین بیمار ممنوع است.

ماده ۴ - پوشش حرفه ای

دانشجویان باید در تمامی ساعت های آموزشی و کاری ، ظاهری تمیز ، مرتب و متناسب با موقعیت حرفه ای خود داشته باشند و از پوششی که موجب خدشه دار شدن شان دانشجو و دانشگاه می گردد ، خودداری نمایند.

الف - پوشش حرفه ای دانشجویان دختر در محیطهای آموزشی و پژوهشی

۴-۱ حجاب باید کامل و بر اساس شئون اسلامی و دانشجویی باشد.

۴-۲ استفاده از مانتو ، شلوار ، مقنعه و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۴-۳ مدل مانتو ، شلوار ، مقنعه ، کفش ، کیف و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره ۱: پوشیدن مانتو تنگ یا خیلی گشاد ، کوتاه یا خیلی بلند مجاز نیست.

تبصره ۲: شلوار باید اندازه متعارف داشته باشد و تنگ و کوتاه نباشد.

تبصره ۳: استفاده از لباسهایی که تعدا پاره یا وصله باشد ممنوع است.

تبصره ۴: پوشش چادر یا مقنعه باید کامل و بر اساس موازین شرعی باشد.

تبصره ۵: کفش باید ساده ، تمیز ، با پاشنه متعارف و بدون سر و صدای آزار دهنده باشد.

تبصره ۶: پوشیدن چکمه روی شلوار، دمپایی و صندل در محیطهای آموزشی و پژوهشی مجاز نمیباشد.

۴-۴ رنگ مانتو ، شلوار ، کیف ، کفش و جوراب نباید تند و زننده باشدو جلب توجه نماید.

۴-۵ از مانتو ، شلوار ، مقنعه و جورابی که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش و حجاب ندارد استفاده نگردد.

۴-۶ استفاده از لباس ، کیف ، کفش ، جوراب ، پیشانی بند ، مچ بند ، شال ، دستمال گردن ، کمربند ، انگشتر و کلاههایی که غیرمتعارف و دارای نقوش و نوشته های زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام ، د انقلاب و ضد اخلاق باشند مجاز نیست.

۴-۷ استفاده از عینک و زیور آلات متعارف مانند انگشتر و ساعت مجاز میباشد.

۴-۸ ناخن ها باید کوتاه ، تمیز ، پیراسته و بدون هیچگونه تزئینی باشند.

۴-۹ انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد ممنوع است.

۴-۱۰ استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ب- پوشش حرفه ای دانشجویان پسر در محیطهای آموزشی و پژوهشی

۴-۱ پوشش باید کامل و براساس شوون اسلامی و دانشجویی باشد.

۴-۲ استفاده از شلوار ، پیراهن و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۴-۳ مدل پیراهن ، شلوار ، کیف ، کفش و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره ۱- شلوار نباید تنگ و کوتاه باشد.

تبصره ۲- پیراهن باید آستین دار بوده ، کوتاه و خیلی تنگ نباشد.

تبصره ۳- استفاده از لباسی که تمدا پاره یا وصله باشد ممنوع است.

تبصره ۴- پوشیدن دمپایی و صندل در محیطهای آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.

تبصره ۵- کفش باید ساده و تمیز باشد.

۴-۴ از پیراهن و شلوازی که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش ندارد استفاده نگردهد.

۴-۵ رنگ لباس ، کفش و جوراب نباید تند و زننده باشد و جلب توجه نماید.

۴-۶ استفاده از لباس ، کیف ، کفش ، جوراب ، پیشانی بند ، مچ بند ، شال ، دستمال گردن ، کمربند ، انگشتر و کلاههایی که غیرمتعارف و دارای نقوش و نوشته های زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام ، د انقلاب و ضد اخلاق باشند مجاز نیست.

۴-۷ استفاده از کراوات و پاپیون ممنوع است.

۴-۸ استفاده از عینک و زیور آلات متعارف مانند انگشتر و ساعت مجاز است.

۴-۹ به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات ، ناخن ها بایستی کوتاه ، تمیز و پیراسته باشند.

۴-۱۰ انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد ممنوع است.

۴-۱۱ پیرایش موی سر و صورت باید ساده ، کوتاه و به دور از مدهای افراطی باشد.

۴-۱۲ استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ج- پوشش حرفه ای دانشجویان بالینی در فضاهای بهداشتی ، درمانی

رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف و ب ماده ۴ این شیوه نامه الزامی است.

۱-۴ دانشجویان بالینی باید در طول مدت حضور در محیطهای بهداشتی و درمانی از لباس فرم مخصوص به خود (برطبق استانداردهای تعریف شده دانشگاه) و با رعایت کامل شوون اسلامی و دانشجویی استفاده نمایند.

تبصره ۱ : استفاده از لباس مناسب و ضخامت پارچه ی لباس فرم و اندازه و سایز آن منطبق با مشخصات محیطهای آموزشی و پژوهشی باشد.

تبصره ۲ : لباس فرم دانشجویان باید به صورت پاکیزه و مرتب و با دکمه های بسته باشد.

تبصره ۳ : پوشش دانشجویان در محیط بالینی- آزمایشگاهی خاص مانند اتاق عمل و بخش های مراقبتهای ویژه میبایست کاملاً بر طبق استاندارد تعریف شده در آن بخش و با رعایت حجاب و پوشش کامل اسلامی باشد.

۲-۴ به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات و یا جلب توجه استفاده از هرگونه آرایش و بلندی ناخن ها برای دانشجوی بالینی ممنوع است.

۳-۴ پوشیدن جوراب به جهت حفظ بهداشت در محیطهای آموزشی و بهداشتی ضروری است.

۴-۴ به منظور کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت ، کفش دانشجویان باید جلو بسته باشد.

۵-۴ کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی شامل : عکس ، نام و نام خانوادگی ، آرم دانشگاه ، رشته تحصیلی و سمت دانشجو باید بصورت متحدالشکل بر روی لباس فرم بطوریکه قابل رویت باشد نصب گردد.